№ 262. Łódź Środa 29 września 1920 roku. Rok III.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedyńczego mrk. 2. | Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199. | Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5—6 po poł. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Dokoła rokowań w Rydze.

Jak się odbyło pierwsze posiedzenie konferencji pokojowej.

(Od specjalnego korespondenta „Głosu Polskiego“).

We wtorek, dnia 21 września, o godz. 4 i pół po poł na Rynku w Rydze, przed gmachem Związku „Czarnogłowców“, łotewski oficer ustawił wartę wojskową. W kilka już minut potem na Rynek zaczęły przybywać grupki ciekawych, które wkrótce utworzyły tłum, tłoczący się przed wejściem, pilnowanem przez wartę. Tamtędy właśnie miały wkrótce wejść delegacje Polski i Rosji sowieckiej, które przybyły do Rygi, w celu przeprowadzenia pertraktacji i zawarcia pokoju. Jakoż istotnie kilka minut przed piątą, w towarzystwie sekretarzy swych przybył spacerem przewodniczący delegacji pokojowej polskiej, pan Dąbski. Za nim poczęli się schodzić inni członkowie delegacji. I w tym samym czasie z przeciwległej strony Rynku raz po raz odzywać się poczęły trąbki automobilów, które zwoziły do domu „Czarnogłowych“ delegatów rosyjskich. Przewodniczący ich, pan Joffe, przybył pięknym, czarnym samochodem, należącym podobno niegdyś do cara Mikołaja II. Tam, gdzie dawniej widniały pewnie inicjały „H. II“, obecnie widnieją tylko tajemnicze cztery litery „R. F. R. S.“ Aparaty fotograficzne i kinematograficzne pracowały bez przerwy. Zbliżała się piąta. Ci, którzy mieli prawo wejścia do sali konferencyjnej, a znajdowali się jeszcze na ulicy, pośpiesznie weszli do wnętrza. Na ulicy, przed gmachem „Czarnogłowych“, pozostała tylko warta wojskowa łotewska i tłum ciekawych.

Jakkolwiek tu i owdzie rozmawiano jeszcze grupkami, naogół jednak wszystkie miejsca przy stołach i stolikach, oraz fotelach, ustawionych dokoła sali pod ścianą, były już zajęte. Tylko wielki stół pośrodku sali stał próżny i czekał. W pięknej, stylowej sali Związku „Czarnogłowych“, o wielu oknach i świetnem oświetleniu, na ścianach, jeden obok drugiego, widnieją portrety nadnaturalnej wielkości następujących władców: Piotra Wielkiego, Aleksandra II-go, Gustawa Adolfa, Aleksandra I-go, Aleksandra III-go, Karola szw. X-go i Karola XI-go. Z obu stron wielkiego stołu, przeznaczonego dla delegacji, widnieją po dwa stoły mniejsze, przy jednych z nich siedzą stenografistki, po cztery, przy drugich tłómacze, po stronie polskiej—dr. Altberg, po stronie rosyjskiej—p. W. Pański. W półkole na przedzie stołu dla delegacji ustawione są stoliki dla dziennikarzy, każdy ma swoje miejsce, opatrzone numerem. Jest ich około 60. Przeważają przedstawiciele pism angielskich i amerykańskich. Dalej w tyle fotele dla publiczności. W pośrodku sali widnieje loża. Tam usadowili się posłowie i reprezentanci państw obcych.

O godz. 5 min. 15 drzwiami na lewo wszedł łotewski minister spraw zagranicznych, dr. Mejerowicz, w otoczeniu sekretarzy i oficerów. W tej samej chwili, innemi drzwiami, przekroczyli próg sali delegaci polscy, z ministrem Dąbskim na czele. Tuż za nimi wszedł Joffe z członkami delegacji rosyjskiej. Nastąpiło przywitanie. Przedewszystkiem przywitali się obaj przewodniczący. Następnie każdemu z przewodniczących przedstawiali się członkowie delegacji przeciwnej. Po skończeniu ceremonjału tego, delegacje zajęły swe miejsca. Pośrodku stołu naprzeciw siebie, na fotelach prezydjalnych, zasiedli Dąbski i Joffe.

Porządek, w jakim siedzieli delegaci, jest następujący: strona polska—dr. Trenkner, Maliszewski, dr. Rundstein, pos. Wichliński, pos. Waszkiewicz, minist. dr. Kiernik, poseł Republ. Polskiej dla Łotwy, inż. Kamieniecki, generał Kuliński, przewodn. delegacji, wicemin. spr. zagran. J. Dąbski, pos. dr. Grabski, b. min. Wasilewski, pos. Barlicki, pos. Mieczkowski, min. Eberhardt, pos. dr. Perl, major Polakiewicz, major Myszkowski. Po stronie rosyjskiej — Kryczewski, Jakowlew, Wasilewski, Rozenblat, Pitecheta, Bogolepow, Oboleński, Manuilski, Leszczyński, Nowicki, Siemionow, Lorenc, Tieliakin, Rozenberg.

Gdy delegaci zajęli już swe miejsca i w sali przyciszyło się zupełnie, do stołu dla delegacji zbliżył się łotewski min. spraw zagran. Mejerowicz i wygłosił w języku francuskim mowę powitalną (znaną już z oficjalnego komunikatu).

Pierwszy odpowiedział mu na nią w języku polskim, min. Dąbski. Mówił głosem wzruszonym, lecz pewnym siebie, akcentując te miejsca, w których była mowa o dążeniu Polski do pokoju, oraz o konieczności prowadzenia przez nią wojny dla obrony granic i niepodległości.

Gdy min. Dąbski skończył, podniósł się z miejsca swego pan Joffe i odczytał w języku rosyjskim odpowiedź na powitanie przedstawiciela rządu łotewskiego.

Minister Mejerowicz, wysłuchawszy odpowiedzi stojąc, po skończeniu ich, pożegnał się z przewodniczącymi obu delegacji i salę posiedzeń konferencji pokojowej opuścił.

Przewodnictwo posiedzeniu pierwszemu w Rydze, a szóstemu z kolei, przypadło panu Dąbskiemu.

M i n. D ą b s k i. Otwieram szóste posiedzenie konferencji pokojowej.

G ł o s t ł ó m a c z a r o s y j s k i e g o. Odkrywaju szestoje zasiedanie mirnoj konferencji.

M i n. D ą b s k i: Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia zawiera sprawdzenie pełnomocnictw obu delegacji.

Jak echo powtarza to samo po rosyjsku tłómacz delegacji bolszewickiej.

— W imieniu polskiej delegacji proszę o wymianę dokumentów.

Sekretarze polscy i rosyjscy odbierają od przewodniczących pełnomocnictwa.

M i n. D ą b s k i: Celem sprawdzenia pełnomocnictw, przerywam posiedzenie.

Godz. 6 m. 27 po poł. Następuje przerwa. Obie delegacje wychodzą. Na sali robi się rojno i gwarno. Niektórzy z delegatów wracają. Toczą się wszędzie ożywione rozmowy. Powtarzają sobie ludzie jakieś anegdotyczne uwagi i spostrzeżenia. Najrojniej jest dokoła stołu, przy którym siedzą stenografistki bolszewickie. Nie wzbudzają jednak trwalszego zainteresowauia. Panie starsze i nawet nie przystojne. W końcu sali sześć aparatów fotograficznych gotuje się do pracy. Artysta malarz, Norblin, szkicuje stół, przy którym siedzą delegacje. Słychać rozmowy w kilkunastu językach. Każdy gdzieś kogoś szuka, rozpytuje, chce się czegoś dowiedzieć.

Tymczasem delegacje wracają i zajmują wszyscy miejsca. Minister Dąbski wstaje i mówi:

— W imieniu delegacji polskiej oświadczam, że delegacja polska, rozpatrzywszy pełnomocnictwa delegacji rosyjskiej i ukraińskiej uważa je za dostateczne. Głos ma przewodniczący delegacji rosyjskiej i ukraińskiej, pan Joffe.

— W imieniu delegacji rosyjskiej oświadczam, — myli się pan Joffe i wnet poprawia — w imieniu delegacji rosyjskiej i ukraińskiej oświadczam, że, po sprawdzeniu, pełnomocnictwa delegacji polskiej okazały się w zupełnym porządku.

Na sali poruszenie. Śród dziennikarzy, polskich przedewszystkiem, sensacja. Ale już głos zabiera minister Dąbski:

— Ponieważ porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia jest już wyczerpany, posiedzenie zamykam,

Wszyscy wstają od stołów. Ale fotograf, przedstawiciel firmy kinematograficznej amerykańskiej „Pathé News“, pan Ercole, prosi, by posiedzenie trwało jeszcze chwilę. Więc wszyscy zasiadają z powrotem i posiedzenie trwa w milczeniu.

— Uwaga.

Błysk zapalonej magnezji.

— Dziękuję panom.

Już można pójść do domów.

Wychodzą wszyscy, tłocząc się do garderób, jak w teatrze. Polska delegacja wraca do Hotelu Rzymskiego piechotą, na rosyjską—czekają samochody, pochodzące z carskich garażów.

Dziennikarze polscy rozmawiają na jeden tylko temat: na temat stanowiska obu stron w sprawie Ukrainy. Z oświadczeń, po sprawdzeniu pełnomocnictw, wynikać bowiem może, że delegacja polska posiada pełnomocnictwa do pertraktowania, nietylko z delegacją Rosji sowieckiej, lecz i sowieckiej Ukrainy. To było właśnie tym jedynym sensacyjnym momentem pierwszego posiedzenia konferencji pokojowej w Rydze, którego obraz w formie dziennikarskiego zdjęcia fotograficznego podałem powyżej.

M. S.

Ryga, 22 września 1920 r.

Polski komunikat wojenny.

Warszawa, 28 września. (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 28 b. m.:

Na północy osiągnęły wojska nasze częściowo linję rzeki Szczary. W rejonie Grodna pościg za cofającym się nieprzyjacielem trwa dalej.

Oddziały nasze, postępujące w kierunku na Pińsk, zajęły Chomsk, Drochiczyn i Janów, gdzie wzięły do niewoli sztab [illegible] dywizji piechoty sow. i 57 dywizji piechoty sowieckiej, zdobyły 6 karabinów maszynowych i 150 wagonów z lokomotywą.

Na wschód od Równego odrzucił nasz korpus jazdy oddziały nieprzyjacielskie na prawy brzeg Horynia, zajął Korzec i zdobył 6 dział i 16 karabinów maszynowych.

W walkach pod Zasławiem w dniu 24 b. m. nasza pierwsza brygada jazdy wzięła 2 tysiące jeńców, 32 karabiny maszynowe i 3 działa.

Wojska ukraińskie, działające na wschód od Zbrucza, zajęły z naszą pomocą Płoskirów i Starokonstantynów, biorąc 2,800 jeńców, 4 pociągi pancerne, liczne tabory i dużo materjałów technicznych.

Naczelne dowództwo wojsk polskich,
Sztab generalny.

Wznowienie rokowań z Litwą.

(Tel. od naszego koresp. warsz.).

Wczoraj o godz. 3 popołudniu przyjechała do Suwałk delegacja, której zadaniem będzie wznowienie pertraktacji z przedstawicielami rządu litewskiego o pokojowe rozwiązanie konfliktu polsko-litewskiego. Na czele delegacji stoją: pp. Łukasiewicz i Przeździecki z wydziału wschodniego ministerstwa spraw zagranicznych, sekretarz p. Czarnecki.

Interwencja Ligi Narodów w sprawie zatargu Polski z Litwą.

PARYŻ, 27 września (PAT) Havas. Bourgois prezydent Rady Ligi narodów wystosował dnia 24 b. m. do rządu litewskiego telegram oznajmiający, że w najbliższym czasie zostanie wyznaczona komisja kontrolna, na której wybór zgodziła się Litwa i Polska. Równocześnie wystosował on telegram w tej sprawie także do rządu polskiego, do którego wysłał drugi telegram, wyrażający zdziwienie, że dowiedział się dopiero przez Londyn o ultimatum, wystosowanem do Litwy dnia 23 września.

Nadto w telegramie tym

Borgois oznajmia, że zwrócił się do rządu litewskiego o zarządzenie ewakuacji wszystkich litewskich terytorjów przez wojska sowieckie i prosi rząd polski o pozostawienie Litwie czasu potrzebnego do wykonania tego zarządzenia. Na koniec Bourgeois wyraża przekonanie, że w interesie Polski leży utrzymanie przyjaźnych stosunków z Litwą.

Z konferencji pokojowej.

Ryga, 28 września. (PAT) Rad. Tematem poniedziałkowej konferencji będzie odpowiedź rosyjska na deklarację polską oraz odpowiedź polska na nowe warunki bolszewickie, jakoteż ratyfikacja niezbędnych komisji, które prawdopodobnie rozpoczną prace w poniedziałek.

Echa wyboru Milleranda.

Warszawa, 38 września. (PAT). Tekst depeszy Naczelnika Państwa Józefa Pilsudskiego do prezydenta republiki francuskiej, Milleranda:

„W chwili, gdy został pan, panie prezydencie powołany na pierwszy urząd republiki francuskiej, szczęśliwy jestem, że wraz z moimi najgorętszemi życzeniami dla pana i dla jego ojczyzny, mogę wyrazić szczerą radość, iż naszego wielkiego sprzymierzeńca reprezentuje ten, który z taką godnością i takiem poświęceniem kierował polityką francuską w momencie groźnym dla pokoju i bezpieczeństwa Europy, oraz który w chwili dla Polski groźnej wysłał jej spontaniczne poparcie Francji w myśl zgodnej z tradycją przyjaźni Francji dla mojego kraju". Józef Piłsudski.

Tekst odpowiedzi prezydenta republiki francuskiej: „Jestem szczególnie wzruszony życzeniami znakomitego Naczelnika Państwa, którego talent wojskowy w służbie najszlachetniejszej potrzeby uratował kraj od inwazji i obronił ojczyznę. Słusznie wspomina pan ekselencja o mych głębokich uczuciach przyjaźni dla Polski, które są uczuciami całej Francji i jestem pewnie wyrazicielem woli mojego kraju, zwracając się do waszej ekselencji z życzeniami dla jego osoby, oraz uczuciem, jakie żywię dla pomyślnego i pokojowego rozwoju pełnego chwały narodu polskiego. Millerand".

Belgja dla Polski.

Warszawa, 28 września. (Tel. wł. „Gł. Pol."). Komitet belgijski „Pro Polonia", który znajduje się pod patronatem królowej belgijskiej, ofiarował Polsce dwa pociągi sanitarne, nadzwyczaj bogato zaopatrzone w materjały medyczne i obsługiwane przez belgijski personel sanitarny. Pierwszy z tych pociągów wyruszył z Brukseli 27 b. m. Składa się on z 16 wagonów o 200 łóżkach, przeznaczonych dla ciężko rannych. Pociągowi towarzyszy 2 lekarzy.

Drugi pociąg wyruszył 28 b. m. Składa się z 20 wagonów, które zawierają materjały lecznicze dla urządzenia szpitala polowego, złożonego z 3 baraków. Towarzyszą mu 4 lekarzy i 12 sanitarjuszy oraz specjaliści elektrotechnicy i mechanicy.

Kronika polityczna.

We czwartek powraca do Warszawy prezydent ministrów Witos, który objeżdżał Galicję Wschodnią, aby przekonać się osobiście o rozmiarach klęski, spowodowanej inwazją bolszewicką.

* * *

Klub mieszczański rozpadnie się, prawdopodobnie na dwie frakcje. Na czele jednej (bardziej lewej) stanie poseł de Rosset, a na czele drugiej poseł Swida.

* * *

Poseł Ziemięcki i tow. z klubu P.P.S. złożyli wczoraj dwa następujące wnioski nagłe: 1) Sejm wzywa rząd do wydania odpowiednich zarządzeń celem nieczynienia przeszkód przy urlopowaniu poborowych z lat 1890, 1891 i 1892 i pociągnięcia do odpowiedzialności winnych niewykonia rozkazu ministra spraw wojskowych. 2) Sejm wzywa rząd: a) do rozwiązania Straży Obywatelskiej, b) do przedstawienia szczegółowego sprawozdania z jej działalności; c) do wykazania ilości broni przez Straż obywatelską posiadanej; d) do ujawnienia pochodzenia funduszów przez Straż Obywatelską otrzymanych.

* * *

Minister spraw zagranicznych Eustachy ks. Sapieha, który jeździł na front w celu spotkania się z Naczelnikiem Państwa i zdania mu relacji z bieżących aktualnych spraw polityki zagranicznej powrócił do Warszawy.

Obrady Sejmu.

Przebieg posiedzenia.

Posiedzenie 168 rozpoczęło się o godz. 4 m. 25.

Po odczytaniu szeregu interpelacji przystąpiono do dalszych rozpraw szczegółowych nad ustawą konstytucyjną. Do art. 21 zabiera głos Herz, broniąc poprawki domagającej się, aby posłowie także po wygaśnięciu mandatu nie mogli być pociągani do odpowiedzialności za postępki i słowa z okresu posłowania, a ściganie sądowe może być uchwalone przez Sejm tylko większością dwuch trzecich głosów.

Poseł **Putek** stawia wniosek, wedle którego posłem nie może być wybrany duchowny jakiegokolwiek wyznania, ponieważ mandat poselski nie może być mandatem ingeratywnym, duchowieństwo zaś nie reprezentuje społeczeństwa, tylko organizacje kościelne. Prawo kościelne nie pozwala ubiegać się duchownym o mandat bez pozwolenia władzy kościelnej.

Pos. ks. **Lutosławski** odpowiadając na wywody p. Putka powiada, że Sejm nieda kościołowi tego co państwo duchowieństwu zabrało. (Wrzawa na lewicy).

Do art. 26 p. **Czarniecki** stawia poprawkę, aby posłom oprócz dyet i prawa korzystania z komunikacji państwowej przysługiwało również prawo korzystania z komunikacji komunalnych. Do art. 25 ks. Lutosławski [illegible] formuły większości, która opiewa: Sejm sam się zwołuje i sam odracza.

Za poprawką klubu PPS. przemawiał poseł **Niedziałkowski** zaś za wnioskiem większości poseł Herz. Poseł Dubanowicz imieniem klubu ZNL. zgłasza poprawkę przyznającą ingerancję rządu w sprawie zwoływania Sejmu. Do paragrafu 26 pos. Czapiński imieniem PPS. zgłasza poprawkę, aby Sejm mógł obradować na żądanie Rady ministrów popartego jedną trzecią liczbą posłów, albo na żądanie pół miljona obywateli. W dyskusji nad paragrafami 35 i 36 dotyczącymi senatu przeciw dwuizbowości przemawiali posłowie Czapiński, Fichna, Grinbaum, Smoła i Jan Dąbski, za dwuizbowością poseł ks. Lutosławski i p. Dubanowicz.

Przystąpiono do wniosków nagłych. p. Marjan Sejda referował wniosek nagły ZLN. w sprawie Gdańska, domagający się, aby Min. spr. zagr. przedstawiło Radzie ambasadorów niedostateczność opierania bezpieczeństwa państwa i użytkowania jego prawa na dobrej woli gdańskich niemców, oraz, aby wskazała na konieczność natychmiastowe wprowadzenie w życie postanowień traktatu wersalskiego.

W dyskusji pos. Brejski i pos. ks. Kaczyński przedstawili obraz stosunków gdańskich. Ostatni, zaś zgłosił dodatkową rezolucję aby rząd poczynił odpowiednie kroki celem otrzymania gwarancji że na przyszłość w Gdańsku uniemożliwione będą wrogie wystąpy przeciw Rzeczypospolitej Polski i jej obywatelom. Nagłość wniosku i obie rezolucje uchwalono.

Pos. **Herz** uzasadniał nagłość wniosku w sprawie plebiscytu na Mazurach i Warmji i zgłosił rezolucję domagającą się, aby rząd założył na drodze dyplomatycznej protest przeciw powziętej decyzji Rady ambasadorów i nie znając plebiscytu domagał się rewizji uchwały i wytoczenia całej sprawy przedforu Ligi narodów. Nagłość wniosku uchwalono i wniosek odesłano do komisji dla spraw zagranicznych,

Poseł Wachowiak uzasadniał nagłość wniosku w sprawie prześladowania polaków w Nadrenji i Westfalji, domagając się aby rząd na drodze dyplomatycznej poczynił energiczne kroki w tej sprawie, zarządził środki represyjne wobec niemców w Polsce, aby domagał się zagwarantowania życia i mienia polaków w Niemczech i odszkodowania szkód, wyrządzonych przez bojówki niemieckie. Nagłość wniosku uchwalono i wniosek odesłano do komisji dla spr. zagranicznych.

Po odesłaniu szeregu wniosków do właściwych komisji posiedzenie zamknięto. Następne we wtorek, dnia 5 października, o godz. 4 popoł. Na porządku dziennym czytanie projektu ustawy o konsulatach i projektu ustawy o środkach przewozowych i dalszy ciąg dyskusji nad konstytucją.

Socjalizacja we Włoszech.

Rzym, 28 września. (PAT). „Telegraphen Compagnie" podaje: Na dzisiejszem posiedzeniu parlamentu bronił Giolitti swojej polityki wewnętrznej. Przechodząc do ostatnich wydarzeń we Włoszech uświadczył, że dla rządu było niemożliwem obsadzić wojskiem 500 fabryk, co zresztą mogłoby było wywołać niespodziewane skutki. Istnieje zamiar na podstawie nowej ustawy **uczynić robotników wspólnikami przemysłu.**

Austrja i Niemcy w Lidze narodów.

Berlin, 28 września. (PAT). Radjo. „Berliner Tageblatt" donosi z Londynu, że ambasador Stanów Zjednoczonych w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że Austrja, Węgry i Niemcy będą w najbliższym czasie przyjęte do Ligi narodów.

Generalisimus Trocki.

Nauen, 28 września. (PAT) Radjo. Według wiadomości z Helsingforsu postanowił rząd rosyjski utworzyć armję pod naczelnym dowództwem Trockiego.

Trocki się odzywa.

Helsingfors, 28 września. (PAT). „Izwiestja" ogłaszają odezwę Trockiego, w której wzywa on do dalszej walki z Polską. Trocki oświadcza, że Polska nie chce pokoju i że trzeba przygotowywać się do kampanji zimowej. Odezwa kończy się słowami: Dyplomaci idą do Rygi, a armja maszeruje do Warszawy.

Rosja, Anglja i Włochy.

Christianja, 28 września. (Pat). Havas. Cziczerin wystosował do Litwinowa radiotelegram, w którym protestuje przeciw stanowisku rządu angielskiego i zrzuca na rząd angielski całą odpowiedzialność za zerwanie rokowań politycznych, które miały na celu ustalenie pokojowych stosunków między obu narodami.

Berlin, 28 września. (Pat.) Rad. „Telegraphen Union" donosi z Rzymu: Za przykładem Anglji rząd włoski wzbrania się udzielić wysłannikowi rządu moskiewskiego Litwinowowi pozwolenia na przyjazd do Włoch.

Walki w Persji.

Poldhu, 28 września, (PAT) Bolszewicy zajęli miasto Rotbane. Po zaciętej walce w dniu ostatnim Emir ze swym wojskiem został odrzucony ku granicy afganistańskiej.

Poldhu, 28 września. (PAT) Radjo. Odwrót wojsk angielskich w Persji rozpoczęty w lipcu został teraz ukończony. Kobiety i dzieci angielskie ewakuowano z Mezopotamji.

O stosunki handlowe z Rosją.

Londyn, 28 września. (PAT). „Telegraphen Compani" donosi: Według donosienia rosyjskiej delegacji handlowej przybył do Moskwy bankier amerykański Underlip, gdzie nawiązał rokowania z sowietami. Pewna ilość przedstawicieli wielkich syndykatów amerykańskich rozpoczęła rokowania z Krasinem celem nawiązania stosunków gospodarczych.

Budżet międzynarodowy.

LYON. 27 września, (PAT) Radjo. Prasa francuska donosi,nże wiceminister Celler na konferencji w Brukseli przedstawił projekt budżetu międzynarodowego.

Bruksela, 27 września (PAT) Havas. — Delegat angielski Brand przedstawił na konferencji finansowej sposoby któremi zdaniem jego można poprawić sytuację ekonomiczną. Są niemi: 1) Powstrzymanie skandalicznie zmniejszającej się siły kupna pieniędzy. 2) Wyeliminowanie bezproduktywnych wydatków. 3) **Ograniczenie zbrojeń na podstawie porozumienia się z innemi narodami.** 4) Czasowe zaniechanie wprowadzenia w życie jakichkolwiek reform socjalnych, jak naprzykład nacjonalizacji, które mogą się przyczynić tylko do pogorszenia sytuacji (?!) — 6) Wreszcie cofnięcie wszystkich zarządzeń ograniczających międzynarodowe stosunki handlowe.

Socjaldemokracja czeska przeciw bolszewizmowi.

Berlin. 28 września. (PAT) Radjo. Biuro Wolfa donosi z Pragi, że kongres czesko-słowackiej partji socjaldemokratycznej powziął rezolucję, która między innemi opiewa: że bez względu na decyzję lewicy oświadczał się przeciw wprowadzeniu rosyjskich metod bolszewickich. Odrzucamy również mieszanie się madziarskiego rządu białego do naszych spraw. Wytyczną naszą zawsze będzie „Wszystko dla republiki i dla socjalizmu".

Paryż, 28 września. (PAT) Rad. W rozmowie z korespondentem „Matin" oświadczył czeski min. spr. zagr. Benesz, iż Czechosłowacji bynajmniej nie zagraża bolszewizm, gdyż wszystkie stronnictwa krajowe są dobrze zorganizowane i karne. Próba bolszewizmu spotkałaby się ze stanowczym oporem, a chłopi gotowi są zatrzymać wszelki dowóz żywności.

Sukcesy Wrangla.

Ljon, 28 września. (PAT) Rad, Armja gen. Wrangla po zajęciu Aleksandrowska pobiła wojska czerwone koło Iwanówki i obecnie zbliża się do Bordiańska.

Na Łotwie.

Ryga, 28 września. (PAT) Rad. Minister spr. zagr. Majerowicz, asystent Albat i senator Samuel zostali wybrani jako upełnomocnieni delegaci na Radę państw bałtyckich.

Ryga, 28 września. (PAT) Rad. Specjalna komisja, w skład której wchodzą Albat jako zastępca ministra spr. zagr. i Grewin członek konstytuanty, wyjechali dziś do Moskwy celem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Ryga. 28 września. (PAT) Rad. Łotewski prezydent ministrów otrzymał dziś z Londynu depeszę od sekretarza Ligi narodów, który donosi mu, że kongres Ligi narodów po zebraniu się w Genewie będzie rozpatrywał sprawę **przyjęcia Łotwy do Ligi narodów** i z tego względu zaprasza Łotwę, aby wysłała do Genewy swego przedstawiciela, któryby wziął udział w kongresie, w razie gdyby sprawa pozytywnie została rozstrzygnięta.

Polityka Bułgarji.

Sofja, 28 września. (Pat.) Rad. Wczoraj prezydent ministrów Stambuliński zaprosił do swych salonów oficerów garnizonu sofijskiego i przedstawił sytuację wewnętrzną i zewnętrzną kraju jako też politykę rządu. W sprawie polityki zewnętrznej prezydent ministrów oświadczył, że po ratyfikacji traktatu pokojowego zostały nawiązane stosunki przyjazne między Bułgarją a wielkimi mocarstwami. Mówiąc o państwach sąsiednich Stambuliński oświadczył, że stosunki z niemi są bardzo poprawne i przyjazne, przyczem odczytał dwa sprawozdania przedstawicieli Bułgarji w Bukareszcie i Belgradzie, z których wynika, że stolice Rumunji i Serbji usposobione są przyjaźnie względem Sofji. Prezydent ministrów oczekuje podobnego sprawozdania z Aten. Omawiając swój blizki wyjazd do Londynu pan Stambuliński oznajmia, że spodziewa się ulg w traktacie pokojowym co do postanowień gospodarczych i terytorjalnych. W drodze powrotnej zatrzyma się Stambuliński w stolicach małej ententy w Pradze, Belgradzie i Bukareszcie.

W sprawie polityki wewnętrznej Stambuliński wymienił szereg uchwalonych ustaw i upominał oficerów by stali zdala od partji politycznych.

Pułk. Lazarow, dowódca garnizonu sofijskiego, odpowiedział Stambulińskiemu, iż korpus oficerski nie zajmował się nigdy knowaniami politycznemi, polityka zaś jego ożywiona jest duchem solidarności korporacyjnej. Pan Stambuliński przyjął z zadowoleniem oświadczenie pułkownika Lazarowa.

O wolność Irlandji.

Londyn, 28 września. (PAT). Radjo. Burmistrz miasta Cork jest umierający. Wczoraj odwiedził go arcybiskup i udzielił mu ostatniego pomazania.

Londyn, 28 września. (PAT). Radjo. „Daily Expres" donosi: Burmistrz miasta Cork został przeniesiony ze szpitala do więzienia na rozkaz angielskiego ministra spraw wewnętrznych. Z wyjątkiem lekarza i dozorców więziennych nie wolno nikomu z nim się widzieć.

Spadek cen w Ameryce.

Londyn, 28 września. (PAT). Radjo. „Temps" donosi z New Yorku. Spadek cen towarów w Ameryce jest przedmiotem powszechnych rozmów. Zapowiedziany spadek cen wynosi od 30 do 40 proc. Sekretarz stanu dla spraw handlowych przewiduje dalszy spadek cen. Kupcy sądzą, że ceny osiągnęły maksimum, a teraz następuje ruch odwrotny.

Pomoc finansowa dla Austrji.

Wiedeń, 28 września. (PAT). Komisja reparacyjna obradowała na ostatniem posiedzeniu nad wnioskiem rządu austrjackiego co do sposobów przeprowadzenia sprawy zaliczki na rzecz Austrji. Wniosek rządu austrjackiego rozpatrywano w sposób jaknajbardziej lojalny i przychylny.

Wylewy.

Paryż, 27 września. (PAT). Hav. Według wiadomości napływających niezwykle silne wylewy rzek niszczą całe okolice w Sabaudji francuskiej, we Włoszech północnych i sąsiednich kantonach Szwajcarji. Szkody materjalne są bardzo znaczne. Znaczna liczba mostów i wiaduktów uległa zniszczeniu. Na terytorjum Szwajcarji w dolinach Renu i Rodanu komunikacja telegraficzna i telefoniczna została całkowicie przerwana.

Warszawa.

—o—

Amerykańska akcja ratunkowa dla żydów.

(w) Przed kilku dniami powrócił do Warszawy dr. Bogen, dyrektor generalny amerykańskiego komitetu rozdzielczego J.D.C.

Dr. Bogen, który przeszło rok kierował akcją J.D.C. w Polsce, objął niedawno stanowisko naczelnego szefa tej instytucji. Przyjazd jego ma na celu rozszerzenie akcji ratunkowej.

Łódź.

Sanacja finansów Łodzi.

W dniu 22 b. m. pod przewodnictwem szefa sekcji Min. skarbu dr. Birgfellnera przy udziale innych przedstawicieli tegoż ministerstwa i sekcji samorządowej M.S.W. odbyła się w Warszawie konferencja w sprawie finansów miejskich, na której były reprezentowane zarządy miast: Warszawy — w osobie prezydenta Drzewieckiego i naczelnika wydziału finansowego, Krakowa — w osobie radcy Sikorskiego i Łodzi— w osobach wiceprezydenta Klocmana i kierownika oddziału podatkowego Waszkiewicza. Niezależnie od doraźnej pomocy dla zarządów miejskich na pokrycie niedoborów budżetowych, przedmiotem obrad był rządowy projekt ustawy o zasileniu finansów miejskich, której zrealizowanie poczynając od roku 1921, ma powiększyć miejskie wpływy podatkowe, a przez to przeciwdziałać nowym deficytom w budżetach miejskich. Prócz stosunkowo skromnego udziału w państwowym podatku od dochodów, projekt przewiduje przekazanie miastom podatku od nieruchomości i podatku mieszkaniowego oraz udzielenie gminom miejskim prawa do poboru podatku od ładunków kolejowych i rzecznych. Reprezentanci miast wyrazili swoje poglądy na całokształt zagadnienia i również na szczegóły projektu. Między innemi prezydent Drzewiecki w imieniu zarządu związku miast przemawiał za koniecznością podwyższenie normy udziału miast w państwowym podatku od dochodu.

W kwestji podatku od nieruchomości przedstawiciele miast wyrazili przekonanie, że w dzisiejszych warunkach nie można spodziewać się poważnych wyników z tego podatku i jako na pożądane dalsze źródło dochodów miejskich wskazali na podatek przemysłowy, który w całości powinienby należeć do miast. Jakkolwiek nowela rządowa, która przejść musi jeszcze przez radę ministrów i Sejm nie rychło jeszcze i tylko w pewnym stopniu da możność zasilenia wpływów podatkowych, to jednak powitać ją należy, jako poważny krok na drodze do uporządkowania gospodarki finansowej miast. Doraźną pomoc na zaspokojenie niezbędnych potrzeb miejskich magistrat m. Łodzi uzyskał na przeciąg dalszych 4 miesięcy.

Wiadomości bieżące.

—

Nasze korespondencje z Rygi.

Od dnia dzisiejszego rozpoczynamy drukowanie korespondencji z Rygi od specjalnego wysłannika.

Z Rady Miejskiej

Następne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się dziś o g. 7 wiecz punktualnie w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej № 14.

Porządek dzienny: I. Komunikaty. II. Wnioski magistratu w sprawie: 1) udzielenia magistratowi dalszego prowizorjum budżetowego; 2) umiastowienia przytułku św. Anny; 3) podwyższenia subsydjum rocznego dla Łódzkiej Ogniowej Straży Ochotniczej; 4) podwyższenia opłat pobieranych w miejskich zakładach kąpielowych; 5) ustalenia wysokości subsydjów dla instytucji dobroczynnych na rok budżetowy 1920|21; 6) nabycia gruntów pod przedłużenie ul. Stanisława; 7) oddania bezpłatnie 2500 metrów gruntu miejskiego pod budowę gmachu państwowego zakładu badania artykułów pierwszej potrzeby; 8) zatwierdzenia statutu o podatku od biletów jazdy tramwajów miejskich i kolei dojazdowych na rzecz kasy miejskiej w Łodzi; 9) podwyższenia opłat targowiskowych; 10) zatwierdzenia statutu o opłatach za handel uliczny w Łodzi (w związku z wł. rozp. II. S. W. w sprawie podwyższenia norm podatków komunalnych); 11) podwyższenia opłat za prawo jazdy po mieście od wymienionych w § 3 statutu (uchwała Rady Miejskiej z dnia 23 lutego 1920 roku) środków lokomocji o 100 proc.; 12) podwyższenia podatku od psów o 100 procent, względnie poczynienia zmian we właściwym statucie z dnia 24 lutego 1920 roku; 13) wprowadzenia ewentualnych zmian do taryfy na gaz.

Przeciwko drożyznie mięsa.

Delegacja związku włóknistego zwróciła się do magistratu z prośbą, ażeby z powodu braku tłuszczów wzorem innych miast polskich Lwowa, Poznania i Krakowa poczynić starania u władz odnośnych o wydanie zakazu peklowania mięsa i wyrobu wędlin na terenie Łodzi. Petenci motywują swe żądanie tem, że rzeźnicy łódzcy, nie chcąc się zgodzić na cennik obowiązujący, wędzą i peklują mięso, następnie zaś wysyłają je do innych miast, przeważnie Warszawy. Większość rzeźników bije bydło w okolicy i tam je sprzedaje, tymczasem w Łodzi daje się odczuwać brak mięsa. Również wyrób wędlin pochłania połowę mięsa, które mogłoby być użyte dla chorych i ciężko pracujących. Petenci twierdzą, że wędliny używane są jako pokarm dodatkowy przez klasy zamożniejsze. Prezydent Rżewski przyrzekł delegacji, że zwróci się z tą naglącą sprawą do władz odnośnych. Delegaci zaznaczyli również, że rozwielmożniające się na terenie Łodzi paskarstwo budzi głębokie rozgoryczenie wśród ludności. Jedynie skuteczne i energiczne zarządzenia mogą zapobiedz groźnym następstwom spekulacji artykułami pierwszej potrzeby.

Z Koła Opieki nad brygadą Syberyjską.

W piątek dnia 1 października odbędzie się pierwsze organizacyjne zebranie Koła Opieki nad brygadą Syberyjską w lokalu związku aptekarzy — Główna 50 — o godz. 3 i pół popołudniu.

Kurjer do brygady wyjeżdża w niedzielę rano i zabiera z sobą listy, które należy składać w redakcji pism do soboty włącznie.

Selekcja urzędników miejskich.

W ostatnim tygodniu z rozporządzenia prezydenta usunięto za nadużycia 2 pracowników miejskich na podstawie informacji, udzielonych przez związki zawodowe. Sprawa skierowana została na drogę sądową.

Choroby zakaźne i śmiertelność w Łodzi.

(Od 19-go do 25-go września).

Rodzaj choroby	zachor.	zgonów	w tej liczbie zach. męż.	kob.	chrz.	żyd.
Tyfus plamisty	6	—	2	4	6	—
„ brzuszny	90	16	39	51	57	33
Czerwonka . .	8	7	4	4	7	1
Płonica	59	17	21	38	39	20
Błonica	1	—	—	1	—	1
Zapal opon mózg.	—	—	—	—	—	—
Krztusiec . . .	2	3	1	1	2	—
Gruźlica	—	13	—	—	10	3
Jaglica	12	—	7	5	11	3
Malarja	1	—	1	—	1	—
Gorączka poł.	3	1	—	3	1	2

Teatr Polski.

Dzisiejsze środowe widowisko wypełni „Wyzwolenie". Dla udostępnienia tego arcydzieła literatury ojczystej najszerszym masom publiczności — dyrekcja daje widowisko po cenach zniżonych. Jutro we czwartek, dnia 30 b. m. „Papierowy kochanek" w drugiej obsadzie, z pań: Rodowiczowej, Trembińskiej, Jarkowskiej, Zakrzyńskiej, oraz panów: Gawlikowskiego, Durzyńskiego, Regry i Bienina, W piątek „Papierowy kochanek" z udziałek M. Majdrowiczówny i A. Węgierki. Premjerę „Złotej czaszki" naznaczono na wtorek, dnia 5 października. Sztuka ta, w której występują liczni statyści, orkiestra i zespół śpiewaczy — idzie bez suflera.

Smiertelne przejechanie.

Wczoraj przed południem tramwaj № 1 dążący z Górnego Rynku w stonę Placu Wolności obok domu № 301 przy ul. Piotrkowskiej przejechał na śmierć chłopca niewiadomego nazwiska i adresu około lat 7 mającego.

Zwłoki chłopca przewieziono do prosektorjum przy ul. Łąkowej 32.

Co kradną?

Z mieszkania Kopel Sziff. zam. przy ul. Kilińskiego 90, niewykryci sprawcy skradli różnej garderoby na sumę 36 tysięcy.

Giełda warszawska.

Notowania z dnia 28 września.

Waluty: Ruble carskie 100 275.—, 280,—; ruble carskie po 500 285.—, 280.—; ruble dumskie po 1000 86.—, 92.—; po 250 65.—, 64.—; dolary Stanów Zjednoczonych 260.—, 280.—; kanad. 210.—, 225.—; franki franc. 18.25, 18.75; franki belgijsk. 18.75, 19.75; franki szwajcarskie 42.75, 43.75; funty szterlingi 925.—, 960.—; marki niem. 440.—, 460.—; korony austr. 92.—, 94.—; czechosłowackie 3.—, 3.60; szwedzkie 52.—, 54.—; duńskie 38.—, 38.75; leje rumuńskie 4.75, 5.25; liry włoskie 10.75, 11.25; marki finlandzkie —.—; floreny holend. 83.—, 85.—.

Kronika ekonomiczna.

—

Torf.

Katastrofalny brak opału, jaki się u nas daje odczuwać, to nie z powodu braku węgla, którego w Polsce posiadamy znaczne pokłady, lecz z powodu zmniejszonej strajkiem, wydatności pracy powoduje do zwrócenia uwagi na zupełnie zaniedbany przemysł torfowy.

Małopolska posiada około 200 tys. morgów torfowisk, a jedno z pierwszych miejsc należy się torfowiskom położonym nad Jaryczówką w Dublanach, obejmującym 16 klm. kwadr.

Torf ten posiada najrozmaitsze warunki, do produkcji na torf opałowy, ściółkę, mull dezynfekcyjny, a wykopaliska mogłyby być zawodnione i użyte na stawy rybne.

Torf dublański posiada 3358 kal. przy 20 pr. zawartości wody, 5'49 popiołu, odpowiada więc połowie wartości palnej węgla kamiennego.

Jeden morg torfu o 4 metrowym pokładzie wyda okrągło 22·400 mtr. kub. masy torfowej, którą na wagę obliczywszy najmniej 150 kg. na 1 ctm. torfu maszynowego prasowanego; wydatność morgi przedstawia się w cyfrze 33,600 Mtc.

Także w byłej dzielnicy pruskiej przemysł torfowy był zaniedbany, produkcja ograniczała się tylko do własnego użytku na opał lokomobili, kuchni, gorzelni, w ostatnich zaś paru latach przemysł ten nie potrzebujący wyszkolonego górnika bardzo się rozwinął, gdyż powstało kilkadziesiąt przeważnie znacznych przedsiębiorstw produccji torfu.

Wełna drożeje.

ANTWERPJA. (PAT) — Z powodu podniesienia cen wełny żądano 37.38 za pakę. Wielkie partje wełny zostały z obrotu wycofane, ponieważ ceny były za wysokie.

Ciągnienie 1-ej polskiej państwowej loterji klasowej.

V-ta klasa.

Większe wygrane.

12 dzień ciągnienia.

15,000 98950.
10,000 53003, 55180.
5,000 5247, 5951, 15068, 18157, 64784, 90934.
3,000 4037, 8721, 29180, 31659, 34108, 36462, 40205, 50590, 50590, 57108, 68865, 91951, 94422, 97552, 99881.

Hygjena wojny.

Młodzieniec 17-letni, który w płomiennej żądzy zasłużenia się ojczyźnie, wstąpił świeżo jako ochotnik do intendentury, zaproponował nam swoje usługi w charakterze doradcy pisma w sprawach militarnych. W pierwszej swojej pracy fachowej noty nasz współpracownik omawia hygjenę wojny. Ze względu na brak papieru u nas i brak cierpliwości u naszych czytelników, z obszernego traktatu specjalisty wyjmujemy tylko celniejsze ustępy.

Ma — pisze militarysta — swoją hygjenę praca zawodowa lub umysłowa, mają swoją hygjenę dzieci przy piersiach, a o hygjenie wojennej głucho w naszej literaturze. A tymczasem od właściwego—hygjenicznego—zachowania się na placu boju zależy zdrowie i całość wszystkich członków żołnierza.

Największymi wrogami żołnierza w polu są: katar i wielkie pociski artyleryjskie.

Aby ustrzec się kataru należy obierać sobie na postoju kwatery suche, przewiewne i słoneczne, z podłogą, wyścieloną linoleum. W kwaterze musi być dużo powietrza, którego nie wolno psuć lekkomyślnie, jak to zwykli czynić żołnierze i niektórzy cywilni.

Walka zbyt wczesnym rankiem, gdy jest rosa, bywa często szkodliwą dla zdrowia. Walki takiej zaleca się nie stosować, a jeśli sprowokuje ją nieprzyjaciel, należy go pouczyć, że jest to niehygjeniczne.

Co się tyczy trybu życia na froncie, to najwłaściwszy jest podział doby, ustalony już doświadczeniem, a mianowicie: osiem godzin walki, osiem—odpoczynku i osiem—rozrywki. Przyczem żołnierz winien sam być rozrywany, a nie czekać aż go granat rozerwie.

Niemniej groźnym niż katar niebezpieczeństwem dla żołnierza są ciężkie pociski, które wybuchały w pobliżu niego. Tu jest niezbędną przezorność. Żołnierz winien znajdować się zawsze w pobliżu, gdzie pocisk pada, ale o parę kroków w bok.

Kule karabinowe są mniej niebezpieczne ze względu na drobny swój rozmiar. Kule z karabinu maszynowego idą zwykle falą i nisko nad ziemią. Takie kule należy przeskakiwać.

Stosując się do przepisów powyższych, można żyć długo i cieszyć się dobrem zdrowiem do późnej starości, a nawet do końca wojny.

Oczywista, te przepisy hygjeniczne można stosować w całej rozciągłości tylko w porozumieniu z dowództwem. Dlatego też dzielny żołnierzu-czytelniku, któremu te uwagi przypadną do gustu, uświadom w tym względzie swego dowódcę.

Jeśli cię nazwie idjotą, to będzie to tylko dowód, że być może, dowódca zna się na ludziach, ale nie jest—hygjenistą.

Well.

Ze świata.

—

Małżeństwo marszałka Petain.

Obrońca Verdun, marszałek Francji Petain, liczący obecnie 64 lata (ur. 24 kwietnia 1856 r.), poślubił dnia 14 b. m. w Paryżu pan Hardon, córkę słynnego portrecisty Gabrjela Ferrier. — Świadkami ślubu byli: gen. Faoylle, towarzysz broni bohatera z pod Verdun i matka panny młodej.

Dzisiejszą małżonkę swoją marszałek poznał, gdy był jeszcze oficerem bez znaczenia, ona zaś młodą panienką. Panna oddała swą rękę innemu, Petain jednak pozostał jej wierny i oto teraz dopiero, po długich latach, gdy siwizna przyprószyła mu głowę i zdobył buławę marszałka Francji, posiadł ukochaną.

Wieczorem małżonkowie wyjechali do posiadłości marszałka, Saint-Lansant-du-Var, we Francji południowej.— Ujrzawszy na dworcu kolejowym przedstawiciela „Excelsiora", ustawiającego aparat fotograficzny, marszałek podszedł do niego i prosił o nie robienie zdjęcia. Oczywiście, nie można było odmówić tej prośbie.

I oto, w czasach królowania kinematografu, marszałek i jego małżonka nie będą uwiecznieni na płycie fotograficznej.

Teatr Artystyczny „SCALA“

Kasa czynna od 11—2 i od 4 po poł.

Zmiana programu w Niedzielę dnia 3|10 r. b.

Przedstawienie popołudn. w Niedzielę dn. 3|10 o godz. 4 do poł.

Dziś 8.30 wiecz. i dni następnych: Nowy program № 2. Nowy repertuar: Występy baletu:

Część I.
BLANCKAND STEEL, Akt muzyczny.
J. BODO, monolog Wańka mordobijca.
Z. BONECKA, śpiew } Czardasz, Strausa / Życzenie Chopina.
JABŁONSKA taniec Aisha.
H. i E. REDENOWIE, sketsch Walek legun w zatotach.
CESARSCY duet taneczny.

Część II. Akt transformacyjny.
1) Wyjście transformisty. 2) Dźwięki słowicze, imitacja zwierząt. 3) Typy narodowości (szkice). 4) De-Foss, nadzw. siłacz. 5) Ben-ali-bej, czarodziej egipski. 6) Rinaldo-Rinaldini, włoski band. 7) Gr. Rasputin, fenomen caratu. 8) Kapelmistrz melancholik. 9) Gejsza, taniec z kwiat. 10) Ang. admirał na morzu. 11) Ks. Józef Poniatowski. 12) Transformista.
Wszystkie role w jednej osobie wyk. A. Szczepański.

Część III.
I. WIŚNIEWSKI śpiew (3 listy. Zap. mnie)
E. REDEN w swoim nowym rep.
J. BODO piosenki } Warunki pokojowe / Jusa Flota.
CESARSCY duet taneczny.
LOLA PATRONI nowy repertuar.
Z. BONECKA } duet śpiewny
J. WIŚNIEWSKI } Księżna Czardaszka

Ostatnie dnie. Właścicielka magazynu gorsetów

„MAISON CAPRICE“

z Warszawy przyjechała do Łodzi z dużym wyborem gorsetów, pasków i staniczków ostatnich modeli paryskich.
25-1 **Hotel Viktorja** pokój 19.

Dyrekcja Koncertów Alfreda Straucha.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna. :: Sala Koncertowa.

Poniedziałek, dn. 4 października r. b. o godz. 8.15 wiecz.

INAUGURACJA SEZONU 1920-21 r.

Pierwszy Wielki Koncert Symfoniczny

Solista STANISŁAW

Gruszczyński

Tenor bohaterski Opery Warszawskiej.

Dyrektor: Bronisław Szulc.

W programie: Liadow—Kikimora, poemat symfoniczny, Arja Giordano z opery „Fedora“. Verdi Arja z op. „Otello“. Mascagni Arja z op. „Cavaleria Rusticana“. Brahms—Symfonja Pierwsza C-moll.

Bilety od 15 do 90 mk. w księgarni Alfreda Straucha, Dzielna № 12.

Uwaga Tow. Szewcy!

Zaw. Związek Robót Przemysłu Skórzanego w Polsce tymczasowo mieści się przy ul. Sienkiewicza № 9.

Godziny urzędowe od godz. 7 do 9 wiecz. 82—1

Wzywa się wszystkich właścicieli, względnie akcjonarjuszów przedsięwzięć użyteczności publicznej oraz wszelkich koncesji (elektrownie, gazownie, koleje, tramwaje i t. p.) których prawa i udziały należą do obywateli niemieckich—do stawienia się w Komisarjacie Rządu (pokój Nr. 6) pod rygorem skutków prawa, celem zarejestrowania swych majątków do dnia 3 października r. b.

Uwaga: Niniejsze zarządzenie nie zwalnia zainteresowanych osób od obowiązku, przewidzianego w Ustawie z dn. 4 marca r. b. o rejestracji i zabezpieczeniu majątków niemieckich. 85—1

Mieszkanie

składające się z 5-ciu pokoi z wygodami w Zgierzu, pragnąłbym zamienić na mieszkanie tejże wielkości w Łodzi. Oferty składać proszę „D. A. K.“ Piotrkowska Nr. 147. 72—2

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.
Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.
Godz. przyjęcia: 9—3 r. i od 6—8 pop. Dla pań od 5—6 pp.

TECHNIK OGRZEWNICZY

i wodociągowo-kanalizacyjny przyjmuje projekty i wykonanie robót. **K. Bejm,** Al. I-go Maja Nr. 53, m. 13. 96—3

Z powodu wyjazdu sprzedaje się:

urządzenie pokoju stołowego,

składające się z: 1 kredensu, 1 duż. stołu, 12 krzeseł, 1 kanapy, 1 kanapy. 1 bieliźniarki, 1 zegara ściennego, 1 stolika do samowaru, 1 stolika serw., 1 krzesła do kołysania się — wszystko dębowe, ładnej roboty, w dobrym stanie. Cena mk. 60.000. Ul. Wysoka № 22. 79—1

CEWKARKI WEWNĘTRZNE

(Schlauchschusspulmaschine)

10 wrzecionowe do sprzedania. Obejrzeć w Szkole Rzem. Tech., Srednia 46|48. 454—6

Kursy maturalne

(jednoroczny i dwuletni) we własnym lokalu otwiera z dniem 15 października 1920. **Zespół fachowych nauczycieli gimnazjalnych.** Zapisy codziennie od g. 3 — 5 po poł. przyjmuje prof. Sylberszyc, Szkolna 33 m. 14. 904—3

Zaraz

poszukuje się wśródmieściu

1 dużego lub 2 pokoi

umeblowanych, czystych, dla trzech osób przy inteligentnej bezdzietnej rodzinie z całkowitem dobrem utrzymaniem. Oferty składać w adm. „Głosu“ sub „Czystość“. 855—2

Wdowiec

bezdzietny, zamożny, z braku znajomości pragnie się zapoznać z panną lub wdową bezdzietną w wieku od lat 30—35. Panie, mające własny interes, mają pierwszeństwo i raczą złożyć swoją własną fotografję i adres do „Głosu“ sub „Wdowiec zamożny“. 850-3

Potrzebny samodzielny buchalter

z długoletnią praktyką do domu ekspedycyjnego. Oferty składać w administ. „Głosu Polskiego“ sub „N. M.“ 813-2

Woźnica i Palacz

mogą się zgłosić. Ignacy [illegible] i S-ka Karola № 38. 29-3

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 2—3 i 6—8 w.
Nawrot № 7.

DOM KOMISOWO-HANDLOWY

daw.

„Union“

Benedykta № 2, (lewa strona).

przyjmuje do komisowej sprzedaży i kupuje na własny rachunek wszelkie towary meble, fortepiany, pianina, kasy żelazne portjery, obrusy, przedmioty zbytku i t. p. Warunki najdogodniejsze. 13-3

Hurt. Detal.

Ważne dla Pań!
Korzystajcie z okazji!
Tania wyprzedaż!
Resztek Białych tow., Surówki. Płócienka, Flanela, Barchany, Wełna, Szewioty, Korty, Bostony, Weljur na Suknie, Ubrania, Kostjumy, Płaszcze Bieliznę, Pościel i in.
Są do nabycia:
M. BRYL Piotrkowska w podwórzu 56.

Poszukuje się

PANIENKI

z średniem wykształceniem do 2-ga dzieci. Adres: Sienkiewicza № 6, mieszkanie Szopował, przyjmuje pomiędzy 11-tą i 2-gą. 919—1

Pokoju

umeblowanego poszukuje pojedyncza osoba. Oferty sub „Z. S.“ do adm. „Głosu“. 931—3

TARTAK

do sprzedania.
Folwark Rszew 880—3

Sub „Nautilus“

otrzymałem wezwanie bez określenia firmy wysyłającej.
M. S. Cegielniana 71,

Za ZĘBY sztuczne

stare, także złote zęby płaci najwyższe ceny.
Wajland, Piotrkowska 107 lewa oficyna. 77-5

Krawiec Polski

Nagrodzony dyplomem kroju Akademji Drezdeńskiej przyjmuje obstalunki ubiorów męzkich; zamówienia wykonywa ściśle w oznaczonym terminie. Ul. Zielona № 10, I-e piętro, A. Gramens. 849—2

Z powodu wyjazdu

sprzedaje się różne lustra, obrazy, szkło stołowe, lampy gaz. Ul. Wysoka Nr. 22.

Za

Brylanty, Perły i Biżuterje

płaci najwyższe ceny
Zakład jubilerski
A. Lewkowicz
Piotrkowska 89. 886—2

Poszukuję pokoju

umeblowanego z oddzielnem wejściem, w śródmieściu, ewent. dla korzystania w dzień. Oferty do „Głosu“ sub „Dzień“.

Zęby! Złoto!

stare skupuję, płacę wysokie ceny. **Konstantynowska 20,** lewa oficyna, parter. Na dryczny. 450—1

Dr. A. GROSGLIK

Choroby skórne i weneryczne
Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Al. Kościuszki (Spac.) 27.
—11 rano i 5—7 wiecz. Panie od 4—5 ppoł., w niedz. 10—1

Dr. med.

E. Wigdorowicz

Choroby wewnętrzne i nerwowe (niemoc płciowa na tle nerwowem).
Od 5—7 Aleja I Maja № 1. 81-2

Dr. Ł. Prybulski

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 8 1|2 — 10 1|2, i od 6 1|2—8 1|2.
Zastępuje **dr. Friede.**
Zawadzka № 1.

Dr. E. Rozenblatowa

Choroby oczu
Zielona 14.
Przyjmuje od 9 do 10 r. i od 5 do 6 pp. 409—1

Lekarz dentysta

Teofila Charnason

Piotrkowska № 50.
Godziny przyjęć: od 10—2 i od 4—6 pp. 645—8

Choroby skórne i weneryczne

Dr. Lewkowicz

Konstantynowska 12.
Od 9—1 i od 6 — 8. Panie od 5—6. 914—2

Dr. med. T. Baranowski

specjalista w chorobach zębów i jamy ustnej.
Przyjmuje od 5—7 pp w zakładzie dentyst. lek.-dent. P. Włodarskiego, ul. Piotrkowska 113

Dr. med.

G. ZAND-TENENBAUMOWA

Choroby kobiece i akuszerja. 45-12
Przyjmuje od 4—6 wiecz

PAPIER

zużyty,

księgi buchalteryjne, kopiały, **całe archiwa,** gazety, tygodniki, każdą ilość kupuję. Posyłamy po odbiór.
LUSKA
Sienkiewicza 20 m. 16
ostatnie wejście, parter. 987—2

Lekarz dentysta

R. HALPERIN

powróciła.
Nowy Rynek № 11. 698—2

Ogłoszenia drobne:

A. A. A. Kupię żakiet karakułowy, dobrze zapłacę. Oferty biuro „Promień“, Piotrkowska 81, pod „Żakiet“. 915—2

A! A! Kupuję meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe i płacę najlepiej. Benedykta 28, m. 13, parter, Łaźnik. 521-14

A! Meble, łóżka, szafy, otomanę, garnitur salonowy, lustra, biurko szafkowe, zegar tanio sprzedam. Piotrkowska № 223, m. 3. 70—6

A! Kupię pianino dla własnego użytku, dobrze zapłacę. Oferty biuro „Promień“, Piotrkowska № 81 pod „Pianino“. 916—2

A! Poszukuję pianina firmy Blüthnera, zapłacę dobrą cenę. Oferty biuro „Promień“, „Piotrkowska 81, pod „Pianino“ 917—2

Akuszerka W. Śmiałowska przyjmuje zamówienia. Cegielniana 64 Hotel Klukwa, pokój 6 24—15

A. Meble różne sprzedam tanio. Piotrkowska № 261, m. 4, front. 901—5

A. Krawaty przyjmuję do roboty, atakże przerabiam stare. Cegielniana № 53. 90—5

Buchalterja, arytmetyka, prawo handlowe, wekslowe, biurowość. Razem mk. 600. Początek 6-go października. Grossman Sienkiewicza 29. 706—3

Cenny prezent za wyszukanie 1—2 pokoi, oddzielne wejście. Umeblowanie niekonieczne. Oferty sub. „Pokoje“ do „Głosu Polsk.“ 20—6

Dziewczynka na posyłki potrzebna. Andrzeja № 28, apteka. 895—2

Fortepian do sprzedania. Południowa 18 m. 42 888—2

Francuskiego jęz. nauczycielki wykwalifikowanej poszukuje osoba dobrze zaawansowana. Oferty do „Głosu“ pod „Wykwalifikowana“. 921—2

Kupuję meble, dywany garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Benedykta 19, w sklepie. 31—16

Inteligentna gospodyni z krawieczyzną poszukiwana. Kościuszki № 93, m. 4, od g. 7—8 w. 911—3

Maturzystka gimnazjum filologicznego im. E. Orzeszkowej udziela lekcji. Adres: Piotrkowska 149 m. 8. 926—3

Maturzystka, pisząca na maszynie, poszukuje posady biurowej. Oferty sub „Maturzystka“ do „Głosu“. 918—3

Maszyna gabinetowa do szycia Singera do sprzedania. Rozwadowska 24, m. 50. 24—3

Przybłąkał się pies, nieduży, żółty. Pańska 67, m. 33. 875—1

Potrzebna dziewczynka do sklepu. Piotrkowska 103, B. Rosenberg. 873—3

Potrzebny chłopiec do posług. Sklep, Piotrkowska 127. 927—1

Poszukuję pokoju umeblowanego od zaraz. Oferty do „Głosu“ sub „U. H.“ 923—3

Potrzebny dreser do psa policyjnego wilczej rasy. Oferty do „Głosu“ pod E. K. 83—3

Poszukuję pokoju umeblowanego. Zgłosić się Orla 23, m. 25. 86—5

Potrzebni CHŁOPCY lub DZIEWCZĘTA

do roznoszenia gazet. Zgłaszać się do administracji „Głosu“, Piotrkowska 106. 44—2

Rutynowana pomocnica buchaltera, umie pisać na maszynie—poszukuje posady biurowej Oferty do „Głosu“ sub. A. A. 72—4

Potrzebna odpowiedzialna służąca do wszystkiego ze świadectwami. Zgłaszać się Dzielna 38, m. 20. 38—3

Potrzebna bufetowa samodzielna do restauracji. Wiadomość: Piotrkowska 103, m. 34. 18-3

Potrzebne 2 młode panienki w charakterze kasjerki i do pisania. Wiadomość: Piotrkowska № 103, m. 34. 19—2

Poszukuje się nocnego stróża. Pierwszeństwo mający kożuch. Benedykta 47, fabryka Weiss 871—3

Sprzedam sypialnię mahoniową, kredens, biurko, stół, krzesła. Piotrkowska 189, m. 9. 34-6

Sprzedaje się młodą chrcicę angielskiej rasy. Przejazd 30—26. Od 4—5. 913—3

Urzędnik poważnej instytucji poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu, ma węgiel. Oferty do „Głosu“ sub. T. P. 28—2

Udzielam korepetycji w zakresie czteroklasowym. Ceny przystępne. Milsza 42 m. 5. 924—3

Zaginął pies biały szpic. Odprowadzić za wysoką nagrodą: Piotrkowska 108, restauracja Galusińskiego. 920—3

Żakiet karakułowy damski do sprzedam. Pańska 49, m. 5. od 3—5. 898—2

Zagubione dokumenty:

Bradacz Marta Ida zgub. legitymację niemiecką, wyd. w Brześciu Litewskim, Wschodnia 72. 899—3

Burzyńska Anna zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi. 33—3

Dabic Adolf zgubił paszport rosyjski, wyd. w Łodzi, oraz kartę rejestracyjną. 903—3

Gelbard Ruchla zagubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 874—3

Jawitz Ruchla zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 884—

Kuperman Szmul zgubił legitymację chlebową na 6 osób. Wolborska 34. 876—1

Klajnman Icek zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 91—3

Kogon Chaja zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 893—3

Krzemiński Aleksander zgubił legitym. chlebową na 5 osób oraz karty 125 okresu. 894—1

Krakowski Edmund zgubił legitymację chlebową na 4 osoby. 892—1

Krajde Chaskiel zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 928—1

Kon Mordka zgub. paszport niemiecki, wyd w Łodzi. 14—3

Klajman Wolf zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 858—3

Kacenbogen Jakób zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 853—3

Kowalski Wawrzyniec zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 848—3

Majzels Chaskiel Uszer zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi, Nowomiejska 21. 45—3

Marta Ruchta zagubiła paszport niemiecki, wyd. w Aleksandrowie. 39—3

Młotek Chaja zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 890—3

Oberfelt Roman zgubił legitymację chlebową na 4 osoby oraz kartę węglową. 889—1

Orbach Andzia zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 862—3

Paciorek Janina zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 10—3

Poznański Henryk zagubił paszport polski wyd. w Berlinie z polsk. konsulatu 30|4 20 r. № 11927. 31—3

Pik Szymon zgub. paszport niemiecki, wyda w Łodzi, oraz dokumenty. Zwrot za wynagrodzeniem. Zawadzka 14. 897—3

Pitterman Estera zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 11—2

Poznańska Zaneta zagubiła paszport polski, wyd. w Berlinie z polsk. konsulatu 30|4 1920 r. № 11928. 32—3

Reisfeld Kalinon zgubił kartę powołania rocznika 1891. Pańska 42. 900—3

Szwarc Berg zgub. paszport niemiecki, wyd w Łodzi oraz metrykę urodzenia wyd. w Kielcach. 40—3

Szyktanc Franciszka zgubiła paszport, wydany w Łodzi, oraz różne papiery. 922—3

Staron Adam zgubił legitymację chlebową na 2 osoby. 912—1

Teppel Karolina zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 861—3

Wajnberg Aron Ber zgubił paszport rosyjski, wyd. w Tykocinie, ziemi łomżyńskiej. 905—3

Wineigsterówna Róża zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 22—3

Wolf Alfons zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 837—3

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 50.—. Kwartalnie Mk. 150.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 5.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 60.—. Kwartalnie 180.—. Zagranicą Mk. 75.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Zwyczajne: 2.50 fen. za wiersz nonparelowy jednoszpaltowy. Drobne: 40 fen. za wyraz, najmn. 4.00 Mk. Poszukiwanie pracy 30 fen. wyraz. Nadesłane: przed tekstem 8.00 Mk., w tekście 10 Mk po tekście 5.00 fen. za wiersz nonp. (str. 5 szp.). Nekrologi: 3.50 Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp.). Zaręczynowe i zaślubinowe po Mk. 150 po tekście. Za termin. druk ogłosz. i ofiar adm. nie odpowiada

Redaktor i wydawca **Marceli Sachs.**

W drukarni „Głosu Polskiego“ Piotrkowska 86.